

Genderové rozpočtování a Evropská charta za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.
20. září 2012, Třebíč

Co máte čekat?

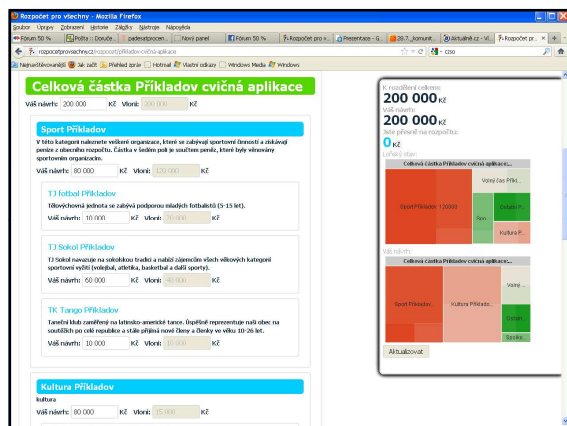
- smyslem tohoto příspěvku je představit dva nástroje, které lze využít při snahách o nastolení rovných příležitostí žen a mužů...

Jaké rozpočtování?

- komunitní rozpočtování je proces, jehož prostřednictvím obyvatelé/ky rozhodují nebo se podílejí na rozhodování o alokaci určité části finančních prostředků
- komunitní: klade si otázku, zda jsou veřejné zdroje využívány spravedlivě na financování potřeb všech skupin obyvatelstva žijících v dané komunitě x genderové: zda jsou veřejné zdroje využívány spravedlivě na financování potřeb žen a mužů
- pojem nadřazený genderovému rozpočtování (v ČR možná přijatelnější), větší důraz na zapojení veřejnosti do rozpočtovacího procesu
- participatory budgeting/community responsive budgeting

Komunitní rozpočtování

- Zohlednění sociálních skupin, které mají ztížený přístup k politickému rozhodování
- Úspornost – staví na objektivních, měřitelných a doložitelných údajích
- Transparentnost - eliminace korupce
- Zapojování veřejnosti
- Posilování soudržnosti komunity
- www.rozpocetprovsechny.cz

Komunitní rozpočtování

- společnost není homogenní celek, skládá se z různých skupin osob s různými potřebami, zájmy i životní zkušeností
- rozpočty mají tudíž různý dopad na různé skupiny obyvatelstva

Jsou výdaje v rámci jednotlivých kategorií spravedlivě rozloženy mezi ženy a muže?

- **Sport...**
- Nejsou. U všech sledovaných obcí se projevuje výrazná nerovnováha v rámci kategorie sport. Jedná se o rozdíly až v řádech milionů korun.
- Průměrně jde na sportovní aktivity žen 18 % všech výdajů na sport.

Jsou výdaje v rámci jednotlivých kategorií spravedlivě rozloženy mezi ženy a muže?

- **Doprava...**
- př. MHD ve Frýdku-Místku a Novém Jičíně
- časové snímky

Město	Počet mužů-cestujících	%	Počet žen-cestujících	%
FM	2649	30,8	5931	69,2
NJ	329	29,2	797	70,8

Evropská charta za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích

vytvořena Radou evropských regionálních a místních samospráv (CEMR) za účelem **podpory genderové rovnosti**

- Charta je výsledkem spolupráce mezi evropskými Svazy měst a obcí a byla přijata na valném shromáždění CEMR v **květnu 2006**
- od té doby byla přeložena do 20 jazyků a přihlásilo se k ní **více než 900 měst** (např. Vídeň, Brusel, Madrid, Paříž, Bern, ale i řada menších měst a obcí, v ČR – Staňkovice, Milotice, Záluží, Praha 18)

Charta – příklady cílů

- prosazování rovného zastoupení žen ve volených orgánech i na úřadě,
- podpora paritního zastoupení žen ve vedoucích funkcích,
- zapracování principů genderového mainstreamingu do práce a praxe úřadu,
- zapracování principů genderového rozpočtování do práce a praxe úřadu,
- podpora opatření zaměřených na sladování rodinného a pracovního života,
- vzdělávání a osvěta v oblasti rovnosti žen a mužů,
- podpora preventivních opatření na podporu osob ohrožených sociální exkluzí,
- podpora volnočasových aktivit dětí,
- rozšiřování kapacity zařízení pro předškolní děti v souvislosti s demografickým vývojem,
- přijetí strategie pro řešení případů sociální exkluze konkrétními opatřeními,
- bytová výstavba a pronájem bytů založené na genderových statistikách,
- rovný přístup veřejnosti ke sportu a kultuře,
- genderově vyrovnané investice do infrastruktury,
- investice do veřejné dopravy,
- prevence a řešení případů domácího násilí,
- podpora ženského podnikání

Charta – konkrétní příklady

- bezpečnost: Kalmar (Švédsko)
- Prostřednictvím průzkumů bylo zjištěno, že ženy nevyužívají městskou hromadnou dopravu, když se vrací v noci domů, a raději využívají taxi služby. Některé z nich mají zastávky MHD daleko od domova, musí jít delší vzdálenost pěšky a bojí se. Proto byla zavedena možnost pro ženy využívat v nočních hodinách MHD, aby zkontaktovaly řidiče a domluvily s ním možnost výstupu i mimo standardní síť zastávek.

Děkuji za pozornost!